

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2013. gada 19. septembrī*

Direktīva 2005/29/EK — Negodīga komercprakse — Pārdošanas brošūra, kurā ietverta nepareiza informācija — Atzīšana par “maldinošu komercpraksi” — Gadījums, kad tirgotājam nevar tikt pārmesta pienākuma ievērot pienācīgu rūpību neizpilde

Lietā C-435/11

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberster Gerichtshof* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2011. gada 5. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 26. augustā, tiesvedībā

CHS Tour Services GmbH

pret

Team4 Travel GmbH.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši M. Bergere [*M. Berger*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], E. Levits un Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*] (referents),

ģenerālvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *CHS Tour Services GmbH* vārdā – *E. Köll, Rechtsanwalt*,
- *Team4 Travel GmbH* vārdā – *J. Stock, Rechtsanwalt*,
- Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, pārstāvis,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *J. Kemper*, pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *M. Russo, avvocato dello Stato*,
- Ungārijas valdības vārdā – *M. Z. Fehér*, kā arī *K. Szíjjártó* un *Z. Biró-Tóth*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Zviedrijas valdības vārdā – *K. Petkovska* un *U. Persson*, pārstāves,
- Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *S. Ossowski*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *S. Grünheid*, pārstāve,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2013. gada 13. jūnija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīvu 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (“Negodīgas komercprakses direktīva”) (OV L 149, 22. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *CHS Tour Services GmbH* (turpmāk tekstā – “*CHS*”) un *Team4 Travel GmbH* (turpmāk tekstā – “*Team4 Travel*”) par *Team4 Travel* reklāmas brošūru, kurā ietverta nepareiza informācija.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Negodīgas komercprakses direktīvas preambulas 6.–8. un 11.–14., kā arī 17. un 18. apsvērumā ir noteikts šādi:
 - “(6) [...] ar šo direktīvu tuvina dalībvalstu tiesību aktus par negodīgu komercpraksi, tostarp negodīgu reklāmu, kas rada tiešu kaitējumu patērētāju ekonomiskajām interesēm [...]. Tā arī neaptver un neietekmē valsts tiesību aktus par negodīgu komercpraksi, kas rada kaitējumu tikai konkurentu ekonomiskajām interesēm vai attiecas uz tirgotāju darījumiem; [...]
 - (7) Šī direktīva attiecas uz komercpraksi, kas ir tieši saistīta ar to, kā ietekmēt patērētāju lēmumus veikt ar produktiem saistītus darījumus. [...]
 - (8) Ar šo direktīvu patērētāju ekonomiskās intereses ir tieši aizsargātas no negodīgas uzņēmēju komercprakses pret patērētājiem. [...]
- [..]
- (11) Augstais konverģences līmenis, kas ir sasniegts, tuvinot valstu noteikumus ar šīs direktīvas starpniecību, rada vispārēju augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzību. Ar šo direktīvu nosaka vienotu vispārēju aizliegumu tādai negodīgai komercpraksi, kas kropļo patērētāju saimniecisko rīcību. [...]

- (12) Saskaņošana būtiski stiprinās juridisku noteiktību gan patērētājiem, gan uzņēmējiem. Gan patērētāji, gan uzņēmēji varēs paļauties uz vienotu regulatīvu sistēmu, kas balstās uz skaidri definētiem juridiskiem jēdzieniem, kas visā Eiropas Savienībā reglamentē visus negodīgās komercprakses aspektus. [..]
- (13) Lai sasniegtu Kopienas mērķus, likvidējot šķēršļus iekšējā tirgus darbībai, dalībvalstīs spēkā esošās atšķirīgās vispārējās klauzulas un tiesību principi jāaizstāj ar jaunām klauzulām un principiem. Tādēļ ar šo direktīvu nosaka vienotu kopēju, vispārēju aizliegumu, kas attiecas uz negodīgu komercpraksi, kas kropļo patērētāju saimniecisko rīcību. [..] Vispārēju aizliegumu īsteno, izstrādājot noteikumus par diviem vispierastākajiem komercprakses paveidiem, proti, maldinošu komercpraksi un agresīvu komercpraksi.
- (14) Vēlams, lai maldinoša komercprakse ietvertu tādu praksi, arī maldinošu reklāmu, kas, maldinot patērētājus, viņiem liedz iespēju izdarīt pamatotu un tādējādi arī efektīvu izvēli. [..]
- [..]
- (17) Vēlams precizēt, kāda komercprakse ir negodīga visos apstākļos, lai nodrošinātu lielāku juridisku noteiktību. Tādēļ I pielikumā ietverts pilns visu šādas prakses paveidu saraksts. Šie ir vienīgie komercprakses piemēri, ko var uzskatīt par negodīgiem, neizvērtējot katra atsevišķā gadījuma atbilstību 5.–9. pantam. [..]
- (18) [..] Saskaņā ar proporcionalitātes principu un lai dotu iespēju efektīvi piemērot aizsargpasākumus, kas paredzēti šajā direktīvā, tajā par atsaucis lielumu izmantots pietiekami labi informēts, kā arī pietiekami vērigs un piesardzīgs vidusmēra patērētājs, ņemot vērā sociālos, kultūras un valodas faktorus atbilstoši Tiesas sniegtajai interpretācijai, [..].”

4 Saskaņā ar minētās direktīvas 1. pantu:

“Šīs direktīvas mērķis ir dot ieguldījumu iekšējā tirgus pareizā darbībā un sasniegt augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzību, tuvinot dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus, kas attiecas uz negodīgu komercpraksi, kura rada kaitējumu patērētāju ekonomiskajām interesēm.”

5 Šīs pašas direktīvas 2. pants ir izteikts šādi:

“Šajā direktīvā:

[..]

- b) “tirgotājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas komercpraksē, uz ko attiecas šī direktīva, darbojas nolūkos, kas attiecas uz tās uzņēmējdarbību, amatniecību vai profesiju, un arī jebkura persona, kas darbojas tirgotāja vārdā vai uzdevumā;
- c) “produkts” ir jebkura prece vai pakalpojums [..];
- d) “uzņēmēja komercprakse attiecībā pret patērētājiem” (turpmāk tekstā arī – “komercprakse”) ir jebkura tirgotāja veikta darbība, noklusējums, uzvedība vai apgalvojums, komerciāls paziņojums, arī reklāma un tirgdarbība, kas ir tieši saistīta ar produkta popularizēšanu, pārdošanu vai piegādi patērētājiem;

[..]

h) “profesionālā rūpība” ir īpašas prasmes un rūpības līmenis, kādu var pamatoti sagaidīt tirgotāju izrādām pret patērētājiem un kurš ir samērīgs ar godīgu tirgus praksi un/vai vispārēju labas ticības principu tirgotāja darbības jomā;

[..].”

6 Negodīgas komercprakses direktīvas 3. pantā ir noteikts:

“1. Šī direktīva attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi attiecībā pret patērētājiem, kā izklāstīts 5. pantā, pirms komercdarījuma, kas attiecas uz kādu produktu, pēc tā un tā laikā.

2. Šī direktīva neskar līgumtiesības [..].”

7 Minētās direktīvas 5. pants, kura nosaukums ir “Negodīgas komercprakses aizliegums”, ir izteikts šādi:

“1. Negodīga komercprakse ir aizliegta.

2. Komercprakse ir negodīga, ja:

a) tā ir pretrunā profesionālās rūpības prasībām

un

b) tā attiecībā uz produktu būtiski kropļo vai var būtiski kropļot tā vidusmēra patērētāja saimniecisko rīcību, kuru produkts sasniedz vai kuram tas adresēts, vai vidusmēra grupas pārstāvja saimniecisko rīcību attiecībā uz produktu, ja komercprakse ir vērsta uz īpašu patērētāju grupu.

[..]

4. Jo īpaši komercprakse ir negodīga, ja:

a) tā maldina, kā izklāstīts 6. un 7. pantā,

vai

b) tā ir agresīva, kā izklāstīts 8. un 9. pantā.

5. I pielikumā ir ietverts tādu komercprakses veidu saraksts, kas visos apstākļos uzskatāmi par negodīgiem. Šo vienoto sarakstu piemēro visās dalībvalstīs, un to var grozīt tikai, pārskatot šo direktīvu.”

8 Kā izriet no negodīgas komercprakses direktīvas 6. un 7. panta nosaukuma, tajos ir attiecīgi definētas “maldinošas darbības” un “maldinoša noklusēšana”.

9 Minētās direktīvas 6. panta 1. punktā ir paredzēts:

“Komercpraksi uzskata par maldinošu, ja tajā sniedz nepareizu informāciju un tādēļ tā ir nepatiesa vai ja tā jebkādā veidā, tostarp vispārējā sniegumā, maldina vai var maldināt vidusmēra patērētāju, pat ja informācija ir faktiski pareiza, attiecībā uz vienu vai vairākiem šeit turpmāk uzskaitītajiem elementiem un jebkādā gadījumā liek vai var likt patērētājam pieņemt lēmumu veikt darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis:

a) produkta esamība vai īpašības;

b) produkta galvenās īpašības, piemēram, tā pieejamība, labumi [..]

[..].”

- 10 Šīs pašas direktīvas 8. un 9. pants attiecas uz agresīvu komercpraksi, kā arī uz uzmākšanos, piespiešanas vai nesamērīgas ietekmes izmantošanu.

Austrijas tiesības

- 11 Negodīgas komercprakses direktīva Austrijas tiesībās tika transponēta 2007. gada 12. decembrī ar 1984. gada Federālo likumu par negodīgas komercprakses novēršanu (*Bundesgesetz gegen den unlauteren Wettbewerb*; BGBl. 448/1984) tā grozītajā redakcijā, kas ir piemērojama pamatlietā (BGBl. I, 79/2007).

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 12 No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka *CHS* un *Team4 Travel* ir divas Austrijas sabiedrības, kas Insbrukā [*Innsbruck*] (Austrija) darbojas kā ceļojumu aģentūras, kuras konkurē, organizējot un pārdodot Apvienotās Karalistes skolēnu grupām slēpošanas apmācības nodarbības un ziemas brīvdienu ceļojumus Austrijā.
- 13 Savā 2012. gada ziemas sezonai paredzētajā pārdošanas brošūrā angļu valodā *Team4 Travel*, kas tiesvedībā iesniedzējtiesā ir atbildētāja, dažas tūristu izmitināšanas iestādes bija kvalificējusi kā “ekskluzīvas”; šis termins nozīmē, ka attiecīgajām viesnīcām ir ilgtermiņa līgumattiecības ar *Team4 Travel* un ka cits tūrisma operators norādītajos datumos tās nevar piedāvāt. Šī norāde, kas attiecās uz noteikta gultasvietu apjoma rezervējumu ekskluzīvi *Team4 Travel* labā, ietverta arī atbildētājas cenrādī.
- 14 *Team4 Travel* uz noteiktiem termiņiem 2012. gadā ar vairākām tūristu izmitināšanas iestādēm bija noslēgusi līgumus par gultasvietu apjomu. Šo līgumu noslēgšanas laikā *Team4 Travel* direktore minētajās iestādēs bija pārliecinājusies, ka citi tūrisma operatori nav veikuši nevienu rezervāciju. Turklāt viņa bija nodrošinājusies, lai, ņemot vērā pieejamo kapacitāti, neviena cita organizēta tūristu grupa konkrētajos laikposmos nevarētu tikt izmitināta attiecīgajās viesnīcās. Minētajos līgumos bija ietverts noteikums, saskaņā ar kuru visas *Team4 Travel* paredzētās istabas paliek tās neierobežotā rīcībā un šīs tūristu izmitināšanas iestādes nevar atkāpties no līguma, ja nav saņemta *Team4 Travel* rakstiska piekrišana. Turklāt, lai *Team4 Travel* labā garantētu ekskluzivitāti, *Team4 Travel* un šīs viesnīcas bija vienojušās par atteikuma tiesībām un par līgumsodiem.
- 15 Pēc tam *CHS* bija arī rezervējusi gultasvietu apjomu tajās pašās tūristu izmitināšanas iestādēs un uz tiem pašiem datumiem, kā to bija izdarījusi *Team4 Travel*. Līdz ar to attiecīgās viesnīcas ir pārkāpušas savas līgumsaistības attiecībā pret *Team4 Travel*.
- 16 *Team4 Travel*, kas nebija informēta par to, ka *CHS*, konkurējot ar to, agrāk bija veikusi rezervācijas, 2010. gada septembrī izplatīja pārdošanas brošūras un cenrāžus 2012. gada ziemas sezonai.
- 17 *CHS* uzskata, ka ar šajos dokumentos ietverto paziņojumu par ekskluzivitāti tiek pārkāpts negodīgas komercprakses aizliegums. Tāpēc *CHS* lūdza *Landesgericht Innsbruck* [Insbrukas Federālās zemes tiesu] ar rīkojumu par pagaidu noregulējumu aizliegt, ka *Team4 Travel*, veicot ceļojumu aģentūras darbības, paziņo, ka konkrētos datumos dažas izmitināšanas iestādes var tikt rezervētas vienīgi ar tās starpniecību, ciktāl šī informācija ir nepareiza, jo šīs pašas tūristu izmitināšanas iestādes varot tikt rezervētas arī ar *CHS* starpniecību.

- 18 Savukārt, *Team4 Travel* apgalvo, pirmkārt, ka tā, izstrādājot savas brošūras, esot ievērojusi profesionālo rūpību un, otrkārt, ka tai līdz šo brošūru nosūtīšanas dienai neesot bijis zināms par līgumiem, kas noslēgti starp *CHS* un attiecīgajām viesnīcām, tāpēc tā neesot vainojama negodīgas komercprakses veikšanā.
- 19 Ar 2010. gada 30. novembra rīkojumu *Landesgericht Innsbruck* *CHS* lūgumu noraidīja tādēļ, ka tās apstrīdētais apgalvojums par ekskluzivitāti esot pamatots, ņemot vērā *Team4 Travel* agrāk noslēgtos rezervēšanas līgumus, kurus izbeigt nav iespējams.
- 20 Pēc tam, kad *CHS* bija iesniegusi apelācijas sūdzību *Oberlandesgericht Innsbruck* [Insbriukas apelācijas instances tiesā], šī tiesa ar 2011. gada 13. janvāra rīkojumu apstiprināja minēto *Landesgericht Innsbruck* rīkojumu, pamatojoties uz to, ka negodīga komercprakse nepastāv, jo, garantējot ar attiecīgajām viesnīcām apspriestas agrākas ekskluzīvas rezervācijas iespējas, *Team4 Travel* ir ievērojusi profesionālās rūpības prasības. *Oberlandesgericht Innsbruck* uzskatīja, ka *Team4 Travel* esot bijusi tiesīga paļauties, ka minētās viesnīcas pildīs savas līgumsaistības.
- 21 Pēc tam *CHS* iesniedza kasācijas sūdzību (“Revision”) *Oberster Gerichtshof* [Augstākajā tiesā].
- 22 Šī tiesa norāda, ka saskaņā ar Negodīgas komercprakses direktīvas 5. panta 2. punktu komercprakse ir negodīga, ja tiek izpildīti divi kumulatīvi nosacījumi, proti, ka šī prakse tā ir pretrunā profesionālās rūpības prasībām (5. panta 2. punkta a) apakšpunkts) un ka tā attiecībā uz produktu būtiski kropļo vai var būtiski kropļot vidusmēra patērētāja saimniecisko rīcību attiecībā uz produktu (5. panta 2. punkta b) apakšpunkts).
- 23 Tomēr šīs pašas direktīvas 6. panta 1. punktā un 8. pantā ir atkārtots tikai otrais no šiem nosacījumiem, skaidri neizdarot atsauci uz šīs direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunktā minēto prasību.
- 24 Līdz ar to ir jājautā, vai Negodīgas komercprakses direktīvas 6. un 7. pantā, kā arī 8. un 9. pantā attiecīgi minētās maldinošas prakses vai agresīvas prakses gadījumā Savienības likumdevējs ir balstījies uz prezumpciju, saskaņā ar kuru automātiski ir notikusi profesionālās rūpības pienākuma neievērošana vai, gluži pretēji, tirgotājam katrā konkrētajā gadījumā ir ļauts pierādīt, ka tas nav pārkāpis savu rūpības pienākumu.
- 25 Iesniedzējtiesas skatījumā pareizi būtu aizstāvēt šo otro interpretāciju. Faktiski, ja, kā tas ir šajā gadījumā, vispārēja rakstura norma (minētās direktīvas 5. panta 2. punkts) tiek precizēta ar īpašiem noteikumiem (šīs pašas direktīvas 6. un nākamie panti), formāli neatkāpjoties no pirmās normas, tad nevarētu tikt uzskatīts, ka likumdevējs būtu iecerējis izslēgt vienu no abiem būtiskajiem vispārējās normas elementiem.
- 26 Šādos apstākļos *Oberster Gerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai [Negodīgas komercprakses direktīvas] 5. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, ja pastāv maldinoša komercprakse šīs direktīvas 5. panta 4. punkta izpratnē, [šīs pašas direktīvas] 5. panta 2. punkta a) apakšpunktā ietvertu kritēriju atsevišķa pārbaude nav pieļaujama?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 27 Vispirms ir jāatgādina, ka Negodīgas komercprakses direktīvas 2. panta d) punktā, izmantojot īpaši plašu formulējumu, jēdziens “komercprakse” ir definēts kā “jebkura tirgotāja veikta darbība, noklusējums, uzvedība vai apgalvojums, komerciāls paziņojums, tostarp reklāma un tirgdarbība, kas ir tieši saistīta ar produkta popularizēšanu, pārdošanu vai piegādi patērētājiem” (skat. it īpaši 2009. gada 23. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās C-261/07 un C-299/07 *VTB-VAB* un *Galatea*, Krājums,

I-2949. lpp., 49. punkts; 2010. gada 14. janvāra spriedumu lietā C-304/08 *Plus Warenhandelsgesellschaft*, Krājums, I-217. lpp., 36. punkts, kā arī 2010. gada 9. novembra spriedumu lietā C-540/08 *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, Krājums, I-10909. lpp., 17. punkts). Turklāt saskaņā ar šīs pašas direktīvas 2. panta c) punktu jēdzienā “produkts” šīs direktīvas izpratnē ir ietverti arī pakalpojumi.

- 28 Kā izriet no lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu, pamatlietā aplūkotā informācija, ko ceļojumu aģentūra ir sniegusi pārdošanas brošūrās, piedāvājot skolēnu grupām slēpošanas apmācību un ziemas brīvdienu ceļojumus, attiecas uz ekskluzivitāti, ko šis tirgotājs, šajā gadījumā – *Team4 Travel*, pieprasa norādītajos datumos nodrošināt attiecībā uz dažām tūristu izmitināšanas iestādēm.
- 29 Šāda informācija, atbilstoši kurai dažas izmitināšanas iestādes bija pieejamas vienīgi [sabiedrībā] *Team4 Travel* un tāpēc nevarēja tikt rezervētas ar cita tirgotāja starpniecību, attiecas uz produkta pieejamību Negodīgas komercprakses direktīvas 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta izpratnē.
- 30 Šādos apstākļos informācija par ekskluzivitāti, uz kuru *Team4 Travel* ir atsaukusies, neapstrīdami ir “komercprakse” minētās direktīvas 2. panta d) punkta izpratnē, un tādējādi uz to attiecas šajā direktīvā minētie noteikumi.
- 31 Ņemot vērā iepriekš precizēto, ir jāatzīst, ka *Oberster Gerichtshof* uzdotais jautājums ir par to, kā interpretēt Negodīgas komercprakses direktīvas vienu pašu 5. pantu.
- 32 Tomēr savā lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu šī tiesa ir atzinusi, ka informācija par *Team4 Travel* izplatītajās brošūrās minēto ekskluzivitāti ir objektīvi nepareiza un vidusmēra patērētāja skatījumā tā tādējādi ir maldinoša komercprakse, kas norādīta minētās direktīvas 6. panta 1. punktā.
- 33 Tāpēc iesniedzējtiesa šaubās par to, vai minētā 6. panta 1. punkta piemērošanas labad un nolūkā *Team4 Travel* praksi kvalificēt par “maldinošu” šīs normas izpratnē ir pietiekami pārbaudīt šo praksi, ņemot vērā vienīgi šajā normā minētos kritērijus, kuri atbilstoši minētās tiesas atzinumiem visi konkrētajā lietā ir izpildīti vai arī, gluži pretēji, turklāt ir jāpārbauda, vai ir arī izpildīts nosacījums par komercprakses esamību pretrunā profesionālās rūpības prasībām, kura paredzēta šīs pašas direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunktā, kas tomēr nebūtu šajā lietā aplūkots gadījums, jo attiecīgā ceļojumu aģentūra esot darījusi visu, lai garantētu ekskluzivitāti, uz kuru tā ir atsaukusies savās pārdošanas brošūrās.
- 34 Citiem vārdiem sakot, šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāsaprot kā tāds, kas ir par Negodīgas komercprakses direktīvas 6. panta 1. punkta interpretāciju, kā arī par iespējamu saikni starp šo normu un šīs direktīvas 5. panta 2. punktu. Būtībā šā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu mērķis ir noteikt, vai gadījumā, kad komercprakse jau atbilst visiem direktīvas 6. panta 1. punktā minētajiem kritērijiem, lai tā tiktu kvalificēta par maldinošu komercpraksi šīs normas izpratnē, tiesai, kas izskata lietu, tomēr ir pienākums pārbaudīt, vai šāda prakse ir arī pretrunā profesionālās rūpības prasībām saskaņā ar šīs pašas direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunktu, pirms tā varētu šo praksi uzskatīt par negodīgu un attiecīgi uz šā 5. panta 1. punkta pamata aizliegt šo praksi.
- 35 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka attiecībā uz minētās direktīvas 5. pantu Tiesa jau ir vairākkārt nospriedusi, ka šajā pantā, kura 1. punktā ir paredzēts negodīgas komercprakses aizlieguma princips, ir minēti atbilstošie elementi, kas ļauj noteikt šādu negodīgu raksturu (skat. iepriekš minētos spriedumus apvienotajās lietās *VTB-VAB* un *Galatea*, 53. punkts; lietā *Plus Warenhandelsgesellschaft*, 42. punkts, kā arī lietā *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, 31. punkts).

- 36 Tādējādi saskaņā ar minētā panta 2. punktu komercprakse ir negodīga, ja tā ir pretrunā profesionālās rūpības prasībām un attiecībā uz produktu būtiski kropļo vai var būtiski kropļot vidusmēra patērētāja saimniecisko rīcību (iepriekš minētie spriedumi apvienotajās lietās *VTB-VAB* un *Galatea*, 54. punkts; lietā *Plus Warenhandelsgesellschaft*, 43. punkts, kā arī lietā *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, 32. punkts).
- 37 Turklāt Negodīgas komercprakses direktīvas 5. panta 4. punktā ir definētas divas precīzas negodīgas komercprakses kategorijas, proti, “maldinošas darbības” un “agresīva prakse”, kas atbilst attiecīgi šīs pašas direktīvas 6. un 7., kā arī 8. un 9. pantā norādītajiem kritērijiem (iepriekš minētie spriedumi apvienotajās lietās *VTB-VAB* un *Galatea*, 55. punkts; lietā *Plus Warenhandelsgesellschaft*, 44. punkts, kā arī lietā *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, 33. punkts).
- 38 Visbeidzot, Negodīgas komercprakses direktīvas I pielikumā ir ietverts izsmeļošs tāda 31 komercprakses veida saraksts, kuri saskaņā ar šīs direktīvas 5. panta 5. punktu “visos apstākļos” ir jāuzskata par negodīgiem. Tādējādi, kā skaidri precizēts minētās direktīvas preambulas 17. apsvērumā, šie ir vienīgie komercprakses piemēri, ko var uzskatīt par negodīgiem, neizvērtējot katra atsevišķa gadījuma atbilstību šīs pašas direktīvas 5.–9. pantam (iepriekš minētie spriedumi apvienotajās lietās *VTB-VAB* un *Galatea*, 56. punkts; lietā *Plus Warenhandelsgesellschaft*, 45. punkts, kā arī lietā *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, 34. punkts).
- 39 Šajā kontekstā ir jāievēro, ka minētās direktīvas 5. panta 4. punktā komercprakse ir atzīta par negodīgu, ja tā maldina vai ir agresīva, “kā izklāstīts” attiecīgi šīs direktīvas 6. un 7. pantā, kā arī 8. un 9. pantā, ciktāl šis formulējums rosina uzskatīt, ka attiecīgās prakses maldinošais vai agresīvais raksturs ir atkarīgs tikai no tās vērtējuma, ņemot vērā vienīgi kritērijus, kas noteikti pēdējos minētajos pantos. Šo interpretāciju apstiprina apstākļi, ka šajā 4. punktā nav ietverta neviena atsauce uz vispārīgākiem kritērijiem, kas ietverti minētā 5. panta 2. punktā.
- 40 Turklāt minētā 4. punkta sākumā ar vārdiem “jo īpaši” un Negodīgas komercprakses direktīvas preambulas 13. apsvērumā šajā ziņā ir precizēts, ka “ar [...] direktīvu nosaka [...] vispārēju aizliegumu, [...] ko īsteno, izstrādājot noteikumus par diviem vispierastākajiem komercprakses paveidiem, proti, maldinošu komercpraksi un agresīvu komercpraksi”. No tā izriet, ka šīs direktīvas pamatnoteikums, saskaņā ar kuru negodīga komercprakse ir aizliegta, kā tas ir paredzēts minētās direktīvas 5. panta 1. punktā, tiek īstenots un konkretizēts ar specifiskākiem noteikumiem, lai pienācīgi ņemtu vērā risku, ko patērētājiem rada abi visbiežāk sastopamie šādas prakses gadījumi, proti, maldinoša komercprakse un agresīva komercprakse.
- 41 Attiecībā uz minētās direktīvas 6. un 7. pantu, kā arī 8. un 9. pantu Tiesa jau ir nospriedusi, ka atbilstoši šiem noteikumiem maldinošas darbības vai agresīva prakse ir aizliegta, ja, ņemot vērā tās īpašības un faktisko kontekstu, tā liek vai var likt vidusmēra patērētājam pieņemt lēmumu veikt darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *VTB-VAB* un *Galatea*, 55. punkts). Tātad Tiesa šādas prakses aizliegumu ir padarījusi atkarīgu vienīgi no šajos pantos minētajiem kritērijiem, nevis no kāda cita kritērija.
- 42 Attiecībā it īpaši uz Negodīgas komercprakses direktīvas 6. panta 1. punktu, kas tiek aplūkots pamatlietā, ir jāuzsver, ka atbilstoši šīs normas tekstam komercprakses maldinošais raksturs ir atkarīgs vienīgi no apstākļa, ka tā ir nepatiesa, jo tajā ir ietverta nepareiza informācija vai tā jebkādā veidā, tostarp vispārējā sniegumā, maldina vai var maldināt vidusmēra patērētāju, it īpaši attiecībā uz produkta vai pakalpojuma raksturu vai galvenajām īpašībām, un tādēļ var likt šim patērētājam pieņemt lēmumu veikt darījumu, kādu viņš šādas prakses neesamības gadījumā nebūtu pieņēmis. Ja šis iezīmes ir konstatētas, prakse ir “uzskatāma” par maldinošu un tātad negodīgu šīs direktīvas 5. panta 4. punkta izpratnē, un tai ir jābūt aizliegtai, piemērojot šā paša panta 1. punktu.

- 43 Līdz ar to ir jākonstatē, ka tādas maldinošas prakses pamatelementus, kas minēti Negodīgas komercprakses direktīvas 6. panta 1. punktā un ir norādīti iepriekšējā punktā, uztver galvenokārt patērētājs, kam negodīga komercprakse ir adresēta (šajā ziņā skat. 2011. gada 12. maija spriedumu lietā C-122/10 *Ving Sverige*, Krājums, I-3903. lpp., 22. un 23. punkts), un būtībā tie atbilst otrajam nosacījumam, kas raksturīgs šāda veida praksei, kura izklāstīta šīs direktīvas 5. panta 2. punkta b) apakšpunktā. Savukārt, minētā 6. panta 1. punktā nav minēts nosacījums, kas ietverts minētās direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunktā un attiecas uz prakses esamību pretrunā uzņēmēja darbības jomā raksturīgās profesionālās rūpības prasībām.
- 44 Tāpēc Tiesa nav izdarījusi nevienu atsauci uz šo pēdējo minēto nosacījumu, kad tā savā 2012. gada 15. marta spriedumā lietā C-453/10 *Pereničová un Perenič* (40. un 41. punkts) ir pārbaudījusi, ciklīdz tāda komercprakse kā lietā, kurā taisīts minētais spriedums, var tikt kvalificēta par “maldinošu” Negodīgas komercprakses direktīvas 6. panta 1. punkta izpratnē.
- 45 No iepriekš minētā izriet, ka, ņemot vērā gan minētās direktīvas 5. panta un 6. panta 1. punkta tekstu un struktūru, gan arī šā pēdējā minētā punkta vispārējo uzbūvi, komercprakse ir jāuzskata par “maldinošu” otrā no šiem noteikumiem izpratnē, ja ir izpildīti tajā uzskaitītie kritēriji, nepastāvot vajadzībai pārbaudīt, vai ir arī izpildīts nosacījums par šīs prakses esamību pretrunā profesionālās rūpības prasībām, kuras paredzētas šīs direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunktā.
- 46 Iepriekš minētā interpretācija vienīgā ir piemērota, lai saglabātu Negodīgas komercprakses direktīvas 6.–9. pantā paredzēto īpašo noteikumu lietderīgo iedarbību. Faktiski, ja šo pantu piemērošanas nosacījumi būtu identiski šīs pašas direktīvas 5. panta 2. punktā minētajiem noteikumiem, minētie panti zaudētu savu nozīmi, kaut gan ar tiem ir paredzēta patērētāju aizsardzība pret visbiežāk sastopamo negodīgu komercpraksi (skat. šā sprieduma 40. punktu).
- 47 Turklāt minēto interpretāciju apstiprina Negodīgas komercprakses direktīvā izvirzītais mērķis, proti, saskaņā ar tās preambulas 23. apsvērumu nodrošināt vispārēju augsta līmeņa patērētāju aizsardzību, pilnīgi saskaņojot dalībvalstu normatīvos un administratīvos aktus par negodīgu komercpraksi, ieskaitot uzņēmumu negodīgu reklāmu attiecībā pret patērētājiem (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, 27. punkts), jo pieņemtā interpretācija ir piemērota šīs direktīvas 6. panta 1. punkta efektīvas piemērošanas veicināšanai tādu patērētāju interesēm labvēlīgā izpratnē, kuri ir tirgotāju izplatītajās reklāmas brošūrās sniegtās nepareizās informācijas adresāti.
- 48 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Negodīgas komercprakses direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, kad komercprakse atbilst visiem šīs direktīvas 6. panta 1. punktā minētajiem kritērijiem, lai tā tiktu kvalificēta par maldinošu praksi attiecībā pret patērētāju, nav jāpārbauda, vai šāda prakse ir arī pretrunā profesionālās rūpības prasībām šīs pašas direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, lai tā varētu likumīgi tikt uzskatīta par negodīgu un tārad aizliegtu saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 1. punktu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 49 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamatlietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 11. maija Direktīva 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK,

98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 (“Negodīgas komercprakses direktīva”), ir jāinterpretē tādējādi, ka gadījumā, kad komercprakse atbilst visiem šīs direktīvas 6. panta 1. punktā minētajiem kritērijiem, lai tā tiktu kvalificēta par maldinošu praksi attiecībā pret patērētāju, nav jāpārbauda, vai šāda prakse ir arī pretrunā profesionālās rūpības prasībām šīs pašas direktīvas 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, lai tā varētu likumīgi tikt uzskatīta par negodīgu un tātad aizliegtu saskaņā ar minētās direktīvas 5. panta 1. punktu.

[Paraksti]